

Gelagat hutang isi rumah mengikut kaum di Bandar Baru Bangi, Selangor

Nur Aisyatul Radiah Alidaniah¹, Sanep Ahmad¹, Mohd Ali Mohd Noor¹, Mohammed Rizki Moi^{1,2}

¹Fakulti Ekonomi dan Pengurusan, Universiti Kebangsaan Malaysia, 43600 Bangi, Selangor, Malaysia, ²Fakulti Pengurusan dan Muamalah, International Islamic University College Selangor (KUIS), 43000 Kajang, Selangor, Malaysia

Correspondence: Nur Aisyatul Radiah Alidaniah (email: kakenor@gmail.com)

Abstrak

Sejak Amerika Syarikat mengamalkan Reagonomics, dunia belajar membiayai kehidupan mewah dengan berhutang yang mana jika tidak diurus dengan sewajarnya akan menyusahkan siberhutang. Kajian ini bertujuan untuk melihat gelagat hidup mewah, tujuan berhutang, peratusan hutang daripada pendapatan bulanan, kesukaran untuk memenuhi keperluan asas dan kaedah mengatasi bebanan hutang yang ditanggung dalam kalangan tiga kaum utama di Malaysia. Berdasarkan kaedah persampelan rawak, seramai 141 orang responden di sekitar kawasan Bandar Baru Bangi, Selangor yang terdiri daripada kaum Melayu (60%), kaum Cina (28%) dan kaum India (12%) telah dipilih. Dapatkan kajian menunjukkan terdapat sedikit perbezaan gelagat berhutang yang diamalkan oleh ketiga-tiga kaum utama Malaysia. Tujuan utama kaum Melayu membuat pinjaman adalah untuk membeli kenderaan, pinjaman peribadi, rumah kediaman, dan kad kredit. Bagi kaum Cina, tujuan utama mereka berhutang adalah untuk membeli kenderaan, rumah kediaman dan kad kredit. Manakala bagi kaum India mereka berhutang adalah untuk membeli kenderaan dan rumah kediaman. Menariknya, kajian ini juga mendapati majoriti kaum Melayu yang beragama Islam mendapatkan pinjaman daripada produk pinjaman konvensional berbanding produk perbankan yang patuh syariah. Purata keseluruhan gelagat hidup bermewah bagi ketiga-tiga kaum adalah agak tinggi iaitu sebanyak 62.4 peratus. Secara purata, kaum India dan Melayu mempunyai tahap berhutang yang tinggi berbanding kaum Cina. Justeru, isi rumah haruslah bijak dalam menguruskan kewangan mereka dan juga mengurangkan gelagat hidup mewah bagi mengelakkan daripada menanggung hutang yang berpanjangan.

Katakunci: beban hutang, kehidupan mewah, hutang isi rumah, mengikut kaum, tahap hutang, tujuan hutang

Malaysians in pursuit of the good life: A study of the nature of household debt by ethnic groups in Bandar Baru Bangi, Selangor

Abstract

Since the advent of Reagonomics in the United States the world has learned the art of luxury living financed by consumption debts, which, when not managed properly may incur future hardship for the debtor. This study examined the differences in the nature of debt, the purpose of debt, debt percentage to monthly income, difficulties in fulfilling basic needs and ways to overcome the burden of debt incurred by the three major races in Malaysia. A total of 141 respondents around Bandar Baru Bangi, Selangor

were randomly sampled comprising Malays (60%), Chinese (28%) and Indians (12%). The findings revealed that there were some differences in the debt-driven lifestyle practiced by the three major races in Malaysia. The study also found that the main purposes for Malays being in debt were for purchasing a vehicle, personal loans, housing and credit cards. For the Chinese, their primary purposes were purchasing a vehicle, housing and credit cards, while for Indians loans were obtained to purchase a vehicle and housing. Interestingly, the study also found that the majority of Malay Muslims obtained loans from conventional as compared to Islamic banking products. The overall percentage for debt-driven living for all three races was 62.4 percent. This serves as an early warning that living the luxury lifestyle requires the knowledge in how to manage finances to avoid prolonged debt burden.

Keywords: debt burden, debt level, debt purpose, household debt, luxurious living, the good life

Pengenalan

Mutakhir ini, trend peningkatan jumlah hutang dalam kalangan masyarakat Malaysia kian membimbangkan. Walaupun perkembangan jumlah hutang isi rumah mampu membawa impak positif kepada pertumbuhan ekonomi sesebuah negara, namun tidak dapat dinafikan hutang yang tidak terkawal juga turut mampu membawa kepada masalah kewangan yang teruk (Azlina et al., 2013). Perkembangan hutang isi rumah yang mulanya berperanan sebagai suntikan kepada penggunaan juga boleh bertukar menjadi penyebab kepada berlakunya krisis ekonomi (Roza et al., 2012).

Pada akhir tahun 2013, hutang isi rumah di Malaysia telah mencecah RM 854.3 billion atau 86.8 peratus daripada jumlah Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) (Bank Negara Malaysia, 2014). Nisbah hutang isi rumah kepada KDNK telah menunjukkan peningkatan berbanding tahun sebelumnya iaitu daripada 86.7 peratus pada tahun 2013 kepada 87.9 peratus pada tahun 2014. Menurut laporan ini juga, tahap hutang isi rumah yang tinggi dijangka kekal dalam beberapa tahun akan datang kerana tempoh pinjaman yang dibuat oleh isi rumah adalah agak lama.

Di Malaysia, nisbah khidmat bayaran hutang bagi keseluruhan hutang terkumpul melebihi 40 peratus, di mana satu per tiga daripadanya mempunyai nisbah khidmat bayaran hutang melebihi 60 peratus (Bank Negara Malaysia, 2014). Hal ini menunjukkan isi rumah di Malaysia terdedah kepada risiko pendapatan yang tidak mencukupi disebabkan hampir separuh bahkan ada yang melebihi separuh pendapatan terpaksa diperuntukan untuk membayar hutang.

Berdasarkan laporan Bank Negara Malaysia (2014) juga, aktiviti dalam penggunaan kad pembayaran di Malaysia menunjukkan 82.5 peratus dalam penggunaan kad pembayaran lebih tertumpu kepada penggunaan kad kredit berbanding penggunaan kad debit (16.4%) dan kad caj (1%). Walaupun pada asasnya penggunaan kad kredit memberi kemudahan kepada isi rumah, namun jika penggunaannya tidak terurus, ia akan menyebabkan masalah kewangan kepada pemegang kad dan juga penyedia kad kredit tersebut. Menurut Jabatan Insolvensi Malaysia (2013) sebanyak 18,179 kes bankrap telah didaftarkan dengan purata lebih kurang 50 kes setiap hari. Kes kebankrapan mengikut kaum menunjukkan kaum Melayu sebagai kaum yang paling ramai diisyiharkan muflis, iaitu sebanyak 11,498 kes yang mewakili 52 peratus daripada jumlah bankrap 2013. Manakala selebihnya terdiri daripada kaum Cina (29%), India (14%) dan lain-lain kaum (4%)(Bank Negara Malaysia, 2014)

Kebanyakan kajian-kajian yang dijalankan di Malaysia yang berkaitan dengan hutang isi rumah adalah selalu berkisar tentang isu hutang kad kredit (Zafar et al., 2010; Zuroni & Lim, 2012; Siti Rahayu et al., 2013), hutang generasi muda (Nazni et al., 2012) hutang isi rumah di Malaysia (Norhana & Toh, 2009; Azlina et al., 2013) dan hutang isi rumah dalam konteks Islam (Roza et al., 2012; Maznita & Azman, 2013).

Walaubagaimanapun, masih kurang kajian yang mengkaji tentang gelagat berhutang antara kaum di Malaysia. Oleh itu, kajian ini akan mengkaji gelagat hutang mengikut tiga kaum utama di Malaysia yang terdiri daripada kaum Melayu, Cina dan India. Pelaksanaan kajian ini diharap dapat menjadi perintis dan memberi gambaran yang lebih jelas berkaitan gelagat berhutang dalam kalangan kaum utama di Malaysia.

Beberapa elemen seperti tujuan berhutang, gelagat hidup mewah, peratusan hutang daripada pendapatan bulanan, kesukaran untuk memenuhi keperluan asas dan kaedah mengatasi bebanan hutang yang ditanggung juga turut akan dikaji.

Kajian lepas

Kronologi perkembangan hutang isi rumah di Malaysia bermula daripada rentetan krisis kewangan Asia pada tahun 1997-1998. Sejak itu, institusi perbankan di Malaysia telah mempelbagaikan pengurusan portfolionya. Peralihan fokus ini menyebabkan penawaran pembiayaan kepada sektor isi rumah telah meningkat dari satu per tiga kepada lebih daripada setengah keseluruhan pembiayaan institusi perbankan pada tahun 2008 (Norhana & Toh, 2009).

Peng dan Jia (2008) mendapati terdapat hubungan yang signifikan dalam boleh ubah jantina, status pekahwinan, tahap pendidikan serta pendapatan terhadap jenis penggunaan kad kredit di Malaysia. Zuroni dan Lin (2012) menyokong bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara tahap pendidikan dengan penggunaan kad kredit. Walaubagaimanapun didapati tidak terdapat hubungan yang signifikan di antara jantina lelaki dan perempuan serta pendapatan bulanan dalam penggunaan kad kredit di kalangan golongan dewasa yang bekerja (Zuroni & Lin, 2012; Siti Rahayu, 2013)

Kajian hutang isi rumah juga turut diberi perhatian oleh pengkaji di luar negara. Worthington (2006) telah mengkaji hutang sebagai sumber tekanan kewangan di Australia dan mendapati bahawa tekanan kewangan yang lebih tinggi dialami oleh kaum minoriti berbanding kaum-kaum utama di Australia. Elemen kaum ini penting diukur kerana ianya merupakan tanda aras dan berhubungan dengan elemen kepercayaan serta budaya, yang secara langsung mampu mempengaruhi kesejahteraan ekonomi sesuatu kaum (Yao et al., 2011)

Berdasarkan laporan Pertumbuhan dan Perkembangan Perbelanjaan Pengguna Malaysia, BNM (2010), perkembangan yang kian rancak dalam budaya hidup mewah telah didorong oleh akses kredit yang meluas serta mudah diperoleh. Natijahnya, peningkatan gejala perbelanjaan melebihi kemampuan dan pengurusan kewangan peribadi yang teruk serta pelaburan yang tidak bijak menyebabkan peningkatan hutang isi rumah di Malaysia (Khatijah & Sapora, 2014).

Menurut Adil (2008) pula, beliau telah menyatakan sebab seseorang itu berhutang iaitu untuk memenuhi kehendak dan hawa nafsu dalam memiliki sesuatu yang tidak mampu kecuali dengan berhutang, pengaruh sahabat handai atau jiran yang sering menggalakkan berhutang walaupun tidak perlu dan hanya untuk bermegah-megah, sikap tidak puas dengan apa yang dimiliki, kemudahan mendapatkan pinjaman serta kaedah paling cepat dan mudah untuk mendapatkan sesuatu benda yang diingini. Jasni (2014) pula mendapati dua faktor utama yang menyumbang kepada seseorang untuk berhutang iaitu bagi membiayai perbelanjaan penggunaan serta untuk membiayai pemerolehan aset atau kekayaan. Selain itu, menurut Zafar et al. (2010), mendapati bahawa dimensi gaya hidup mempengaruhi penggunaan kad kredit dan sebaliknya faktor-faktor seperti harga diri, kesedaran masa, pengaruh rakan sebaya, pengaruh pengiklanan serta interaksi sosial tidak mempengaruhi tahap penggunaan kad kredit.

Berdasarkan kajian-kajian lepas yang telah dinyatakan, dapat disimpulkan bahawa isu hutang isi rumah di Malaysia adalah merupakan satu masalah yang serius kepada pengguna dan juga ekonomi negara. Perkembangan trend dalam gelagat hidup bermewah yang terus menular akan mengheret isi rumah kepada tabiat berhutang yang buruk serta mendorong kepada berlakunya masalah kewangan yang tenat.

Metodologi kajian

Kajian ini menggunakan kaedah borang soal selidik yang diedarkan kepada 141 orang responden di sekitar kawasan Bandar Baru Bangi, Selangor. Borang soal selidik tersebut dibahagi kepada enam bahagian iaitu maklumat peribadi, tujuan berhutang, gelagat hidup mewah, peratusan hutang daripada

pendapatan bulanan, kesukaran untuk memenuhi keperluan asas dan kaedah mengatasi bebanan hutang yang ditanggung. Pengkaji menggunakan kaedah persampelan bertsrata, di mana sampel kajian terbahagi kepada tiga sub-sampel iaitu 60 peratus kaum Melayu, 28 peratus kaum Cina dan 12 peratus kaum India. Kemudian data dianalisis secara diskriptif dengan mengukur kekerapan, peratusan, min dan jadual silang dengan menggunakan “Statistical Packages for Social Science”.

Hasil dan dapatan kajian

Profil responden

Jadual 1. Maklumat responden

Perkara	Kekerapan			Peratus (%)			Jumlah	Peratus (%)
	Melayu	Cina	India	Melayu	Cina	India		
Jumlah Responden	85	38	18	60.3	27.0	12.8	141	100.0
Jantina								
Lelaki	34	17	11	40.0	45.0	61.0	62	44.0
Perempuan	51	21	7	60.0	55.0	39.0	79	56.0
Umur								
21 - 40 Tahun	50	24	8	59.0	63.0	44.0	82	58.2
41 - 60 Tahun	35	14	10	41.0	37.0	56.0	59	41.8
Status Perkahwinan								
Bujang	19	14	4	22.3	37.0	22.0	37	26.2
Berkahwin	64	23	14	75.3	60.0	78.0	101	71.6
Duda / Janda	2	1	0	2.4	3.0	0.0	3	2.1
Agama								
Islam	84	0	2	99.0	0.0	11.0	86	61.0
Bukan Islam	0	39	16	1.0	100.0	89.0	55	39.0
Tahap Pendidikan								
Sijil Pelajaran Malaysia	23	5	7	27.0	13.0	39.0	35	24.8
Diploma / Sijil	24	6	2	28.0	16.0	11.0	32	22.7
Sarjana Muda	30	21	6	35.0	55.0	33.0	57	40.0
Sarjana / Doktor Falsafah	8	6	3	9.0	16.0	17.0	17	12.1
Pekerjaan								
Kerajaan	46	22	9	54.0	58.0	50.0	77	54.6
Swasta	36	10	7	42.4	26.0	39.0	53	37.6
Sendiri	1	5	2	1.2	13.0	11.0	8	5.7
Lain-lain	2	1	0	2.4	3.0	0.0	3	2.1
Pendapatan Bulanan Persendirian (RM)								
< 2,000	14	1	2	16.5	2.6	11.1	17	12.1
2,000 – 3,999	41	14	8	48.2	36.8	44.4	63	44.7
4,000 – 5,999	24	18	4	28.2	47.4	22.2	46	32.6
6,000 – 7,999	2	2	2	2.4	5.3	11.1	6	3.3
8,000 – 9,999	3	2	2	3.5	5.3	11.1	7	5.0
≥ 10,000	1	1	0	1.2	2.6	0.0	2	1.4
Pendapatan Bulanan Isi Rumah (RM)								
< 3,000	17	6	4	20.0	15.8	22.2	27	19.1
3,000 – 5,999	37	11	7	43.5	29.0	38.9	55	39.0
6,000 – 8,999	17	11	3	20.0	29.0	16.7	31	22.0
9,000 – 11,999	7	6	2	8.2	15.8	11.1	15	10.6
12,000 – 14,999	3	3	1	3.5	7.9	5.6	7	5.0
≥ 15,000	4	1	1	4.7	2.6	5.6	6	4.3

Dalam kajian ini, seramai 141 orang responden telah mengambil bahagian dalam kajian ini. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 60.3 peratus adalah kaum Melayu dan selebihnya adalah kaum Cina (27.0%) dan India (12.8%). Peratusan penglibatan responden perempuan adalah tinggi berbanding responden lelaki iaitu sebanyak 56 peratus responden perempuan dan 44 peratus responden lelaki. Manakala dari segi aspek umur pula, kategori umur 21 tahun hingga 40 tahun adalah lebih ramai iaitu sebanyak 58.2 peratus (82 orang) berbanding kategori umur 41 tahun hingga 60 tahun iaitu sebanyak 41.8 peratus (59 orang). Golongan yang telah berkahwin pula merupakan golongan majoriti iaitu sebanyak 71.6 peratus (101 orang), diikuti oleh golongan bujang iaitu sebanyak 26.2 peratus (37 orang) dan duda atau janda iaitu sebanyak 2.1 peratus (3 orang).

Sebanyak 61.0 peratus (86 orang) responden yang mengambil bahagian dalam kajian ini adalah beragama Islam manakala sebanyak 39.0 peratus (55 orang) responden adalah bukan beragama Islam. Dari segi tahap pendidikan, lebih daripada separuh responden mempunyai pendidikan di peringkat tertinggi iaitu ijazah sarjana muda sebanyak 40.0 peratus (57 orang), manakala peringkat sarjana dan ijazah doktor falsafah ialah sebanyak 12.1 peratus (17 orang). Manakala sebanyak 24.8 peratus (32 orang) responden mempunyai diploma atau sijil dan sebanyak 22.7 peratus (35 orang) responden hanya mempunyai pendidikan di peringkat Sijil Pelajaran Malaysia.

Majoriti responden ialah merupakan kakitangan kerajaan yang mewakili sebanyak 54.6 peratus (77 orang), diikuti oleh kakitangan swasta 37.6 peratus (53 orang), bekerja sendiri 5.7 peratus (8 orang) dan lain-lain 2.1 peratus (3 orang). Dari segi kategori pendapatan bulanan persendirian pula, tahap pendapatan antara RM 2,000 hingga RM 3,999 adalah paling ramai iaitu merangkumi 44.7 peratus (63 orang) dan diikuti oleh tahap pendapatan antara RM 4,000 hingga RM 5,999 iaitu sebanyak 32.6 peratus (46 orang). Manakala tahap pendapatan yang paling sedikit responden ialah yang mempunyai pendapatan melebihi RM 10,000 iaitu sebanyak 1.4 peratus (2 orang). Pendapatan bulanan isi rumah pula menunjukkan majoriti isi rumah mempunyai pendapatan antara RM 3,999 hingga RM 5,999 (39.0%) dan diikuti oleh golongan yang berpendapatan antara RM 6,000 hingga RM 8,999 (22.0%). Manakala golongan pendapatan bulanan isi rumah yang paling sedikit ialah melebihi RM 15,000 (4.3%).

Tujuan berhutang

Berdasarkan jadual 2, dapatan menunjukkan majoriti peminjam yang menggunakan produk hutang yang patuh syariah adalah daripada kalangan kaum Melayu iaitu sebanyak 35.1 peratus daripada jumlah pinjaman yang dibuat oleh kaum Melayu. Walaubagaimanapun, tahap kesedaran terhadap kewajipan menggunakan pinjaman yang patuh syariah dalam kalangan responden kaum Melayu yang beragama Islam dilihat masih lagi rendah kerana hanya sebanyak 35.1 peratus sahaja orang Melayu yang menggunakan produk patuh syariah. Manakala sebanyak 64.9 peratus lagi orang Melayu Islam yang masih menggunakan produk hutang konvensional. Kontrak perbankan Islam juga turut mendapat permintaan daripada kaum Cina dan India dimana sebanyak 3.2 peratus kaum Cina dan 8.9 peratus kaum India menggunakan produk hutang Islamik.

Jadual 2. Tujuan berhutang

Produk / Jenis Hutang	Kaum						Jumlah	Peratus (%)		
	Melayu		Cina		India					
	Konvensional	Islamik	Konvensional	Islamik	Konvensional	Islamik				
Rumah Kediaman	29	20	25	1	13	1	89	63.1		
Kenderaan	43	21	26	2	14	2	108	76.6		
Pinjaman Peribadi	38	24	3	0	7	1	73	51.8		
Kad Kredit	34	11	25	0	5	0	75	53.2		
Pendidikan	10	7	8	0	2	0	27	19.1		
Perniagaan	1	1	5	0	0	0	7	5.0		
Jumlah	155	84	92	3	41	4				
Peratus (%)	64.9	35.1	96.8	3.2	91.1	8.9				

Dari segi tujuan atau jenis perbelanjaan yang dibuat, perbelanjaan yang paling banyak digunakan adalah untuk membeli kenderaan iaitu sebanyak 76.6 peratus (108 orang) daripada 100 peratus (141 orang). Kemudian diikuti perbelanjaan untuk membeli rumah kediaman iaitu sebanyak 63.1 peratus (89 orang), kad kredit sebanyak 53.2 peratus (75 orang) dan pinjaman peribadi sebanyak 51.8 peratus (73 orang) daripada jumlah 141 orang responden. Manakala pinjaman yang paling kurang digunakan ialah untuk tujuan pinjaman perniagaan iaitu sebanyak 5.0 peratus (7 orang).

Tujuan utama kaum Melayu membuat pinjaman adalah untuk membeli kenderaan (64 orang), pinjaman peribadi (62 orang) rumah kediaman (49 orang) dan kad kredit (45 orang). Bagi kaum Cina, tujuan utama mereka berhutang adalah untuk membeli kenderaan (28 orang), rumah kediaman (26 orang) dan kad kredit (25 orang). Manakala bagi kaum India pula adalah untuk membeli kenderaan (16 orang) dan rumah kediaman (14 orang).

Gelagat hidup mewah

Berdasarkan jadual 3, untuk mengenal pasti gelagat hidup mewah yang diamalkan oleh ketiga-tiga kaum, hasil purata kelima-lima tahap persetujuan terhadap keseluruhan pernyataan tentang amalan hidup mewah akan diambil kira dalam menentukan gelagat hidup mewah yang diamalkan oleh kaum tersebut. Purata keseluruhan gelagat hidup bermewah adalah sebanyak 62.4 peratus bagi ketiga-tiga kaum. Pada umumnya, kekerapan tahap persetujuan bagi ketiga-tiga kaum dilihat agak berselerak dan tidak tertumpu. Walau bagaimanapun, apabila hanya mengambil kira dua skala akhir yang tertinggi iaitu tahap persetujuan 61 peratus hingga 100 peratus mendapati bahawa seramai 45.9 peratus daripada kaum Melayu, 44.4 peratus daripada kaum India dan 39.5 peratus daripada kaum Cina berada pada skala ini. Maka, dapatan ini menunjukkan bahawa kaum Melayu dan India adalah yang paling ramai mengamalkan gelagat hidup mewah dengan hampir separuh responden daripada kaum tersebut mengamalkannya.

Jadual 3. Gelagat hidup mewah

Bil	Tahap Persetujuan Pernyataan/Kaum	Setuju < 20%			Setuju 21% - 40%			Setuju 41% - 60%			Setuju 61% - 80%			Setuju 81% - 100%			Purata (%)
		Melayu	Cina	India	Melayu	Cina	India	Melayu	Cina	India	Melayu	Cina	India	Melayu	Cina	India	
1	Barang mahal melambangkan imej yang baik	29	12	7	12	6	3	22	11	3	15	5	2	7	4	3	50.5
2	Barang mahal adalah simbol kekayaan	24	12	5	13	6	2	17	9	3	20	8	5	11	3	3	54.9
3	Menyertai kelab mewah	18	14	6	16	5	1	9	9	3	27	5	4	15	5	4	58.0
4	Produk unik melambangkan cita rasa tinggi	13	6	1	16	7	3	18	14	5	22	8	6	16	3	3	62.0
5	Impian hidup mewah	9	5	1	5	2	3	16	12	2	21	10	4	34	9	8	73.8
6	Barang mewah membezakan status	7	8	2	17	12	5	22	4	2	26	9	5	13	5	4	62.3
7	Mempunyai barang mewah akan dikagumi	14	11	6	19	5	4	19	8	3	19	7	3	14	7	2	57.9
8	Suka akan kelainan	10	7	3	8	8	3	31	9	6	28	9	5	8	5	1	61.6
9	Barang mewah memberi kepuasan yang tinggi	10	6	2	8	7	3	13	12	8	34	8	4	20	5	1	66.2
10	Mendapatkan pandangan orang tentang produk	9	2	2	7	5	1	22	6	4	24	13	5	23	12	6	72.1

Bil	Pernyataan/Kaum	Tahap Persetujuan		Setuju < 20%			Setuju 21% - 40%			Setuju 41% - 60%			Setuju 61% - 80%			Setuju 81% - 100%			Purata (%)
		Melayu	Cina	India	Melayu	Cina	India	Melayu	Cina	India	Melayu	Cina	India	Melayu	Cina	India	Melayu	Cina	India
11	Mengetahui golongan yang menggunakan produk itu	16	6	4	14	5	3	32	8	5	16	11	4	7	8	2	58.7		
12	Mengambil kira pandangan orang apabila menggunakan produk itu	11	4	2	8	5	2	23	9	3	25	13	2	18	7	9	68.4		
13	Mengenal pasti jenama untuk menjaga imej	10	6	2	12	7	3	21	8	6	26	11	4	16	6	3	64.7		
Purata		14	8	3	12	6	3	20	9	4	23	9	4	16	6	4	62.4		
Peratus (%) setiap kaum		16.5	21.1	16.7	14.1	15.8	16.7	23.5	23.7	22.2	27.1	23.7	22.2	18.8	15.8	22.2			

* Nilai adalah dalam bilangan responden

* Jumlah peratus bagi setiap kaum ialah 100 peratus

Ansuran bayaran bulanan hutang

Berdasarkan jadual 4, majoriti kaum Melayu iaitu sebanyak 49.4 peratus (42 orang) responden yang membelanjakan antara 26 peratus hingga 50 peratus daripada pendapatan mereka untuk membayar ansuran bulanan hutang mereka. Majoriti kaum Cina membelanjakan kurang daripada 25 peratus pendapatan mereka, manakala majoriti kaum India membelanjakan antara 51 peratus hingga 75 peratus daripada pendapatan mereka untuk membayar ansuran bulanan hutang mereka. Secara purata, kaum India mempunyai tahap berhutang yang tinggi iaitu sebanyak 51.4 peratus, kemudian diikuti oleh kaum Melayu (48.5%) dan Cina (38.2%). Tahap berhutang bagi kaum India dan Melayu adalah lebih tinggi daripada tahap hutang purata rakyat Malaysia yang dilaporkan oleh BNM pada tahun 2014 iaitu sebanyak 44.2 peratus.

Jadual 4. Peratusan bayaran hutang daripada pendapatan bulanan

Kaum	Peratus (%)								Purata	
	0 - 25		26 - 50		51 - 75		75 - 100			
	Bilangan	Peratus (%)	Bilangan	Peratus (%)	Bilangan	Peratus (%)	Bilangan	Peratus (%)		
Melayu	25	29.4	42	49.4	16	18.8	2	2.4	48.5	
Cina	21	55.3	14	36.8	3	7.9	0	0.0	38.2	
India	6	33.3	5	27.8	7	38.9	0	0.0	51.4	
Jumlah	52	36.9	61	43.3	26	18.4	2	1.4	46.1	

Kesukaran untuk memenuhi keperluan asas

Berdasarkan jadual 5, kaum India mempunyai peratus responden tertinggi yang mempunyai masalah dalam membeli barang keperluan asas iaitu sebanyak 29.6 peratus. Kemudian diikuti oleh kaum Melayu iaitu sebanyak 18.7 peratus dan Cina sebanyak 14.5 peratus. Dapatkan kajian menunjukkan pembayaran ansuran hutang yang lain-lain adalah yang paling kerap memberi kesukaran kepada responden iaitu sebanyak 33.3 peratus (47 orang). Kemudian diikuti oleh membayar ansuran kereta (28.4%), membawa sewa atau ansuran bulanan rumah (18.4%) dan membayar bil elektrik, air dan telefon (15.6%). Walaubagaimanapun, responden kurang menghadapi kesukaran bagi membeli barang makanan (9.2%)

dan membeli pakaian (7.8%). Kajian juga mendapati bahawa kesukaran untuk memenuhi keperluan asas adalah lebih kurang sama bagi setiap kaum.

Jadual 5. Kesukaran untuk memenuhi keperluan asas

Bil	Perkara	Kaum						Jumlah (Ya)	Peratus Ya (%)
		Melayu		Cina		India			
		Ya	Tidak	Ya	Tidak	Ya	Tidak		
1	Membeli barang makanan	8	76	3	35	2	16	13	9.2
2	Membeli pakaian	6	78	3	35	2	16	11	7.8
3	Membayar bil elektrik, air dan telefon	12	72	6	32	4	14	22	15.6
4	Membayar sewa atau ansuran bulanan rumah	11	73	8	30	7	11	26	18.4
5	Membayar ansuran kereta	26	58	6	32	8	10	40	28.4
6	Membayar ansuran hutang lain	31	53	7	31	9	9	47	33.3
Peratus (%)		18.7	81.3	14.5	85.5	29.6	70.4		

* nilai adalah dalam bilangan orang

Kaedah untuk mengurangkan beban hutang yang ditanggung

Berdasarkan jadual 6, majoriti responden telah mengurangkan perbelanjaan bulanan mereka bagi mengurangkan beban hutang mereka ialah sebanyak 61.0 peratus (86 orang). Selain itu juga, responden juga menggunakan wang simpanan mereka bagi menampung perbelanjaan yang melebihi pendapatan mereka bagi mengelakkan mereka daripada menambah hutang sedia ada iaitu sebanyak 45.4 peratus (64 orang). Dapatkan kajian ini juga mendapati bahawa kaedah yang digunakan untuk mengurangkan beban hutang bagi ketiga-tiga kaum adalah hampir sama tetapi yang membezakannya adalah kaum Melayu lebih ramai meminjam daripada ahli keluarga atau sahabat handai berbanding kaum lain.

Jadual 6. Kaedah mengurangkan bebanan hutang

Bil	Sumber kewangan yang lain	Kaum						Jumlah (Ya)	Peratus Ya (%)
		Melayu		Cina		India			
		Ya	Tidak	Ya	Tidak	Ya	Tidak		
1	Mengurangkan perbelanjaan bulanan	54	31	22	16	10	8	86	61.0
2	Menggunakan simpanan	36	49	19	19	9	9	64	45.4
3	Mengeluarkan simpanan KWSP	3	82	1	37	4	14	8	5.7
4	Menjual saham pelaburan	3	82	2	36	0	18	5	3.5
5	Meminjam daripada ahli keluarga atau sahabat handai	12	73	2	36	2	16	16	11.3

Kesimpulan

Kajian mendapati bahawa gelagat atau tujuan bagi setiap kaum berhutang adalah berbeza. Tujuan utama kaum Melayu membuat pinjaman adalah untuk membeli kenderaan, pinjaman peribadi, rumah kediaman, dan kad kredit. Bagi kaum Cina, tujuan utama mereka berhutang adalah untuk membeli kenderaan, rumah kediaman dan kad kredit. Manakala bagi kaum India pula adalah untuk membeli kenderaan dan rumah kediaman. Kajian ini juga mendapati majoriti kaum Melayu yang beragama Islam mendapatkan pinjaman daripada produk pinjaman konvensional berbanding produk perbankan yang patuh syariah. Ini menunjukkan bahawa kesedaran terhadap kewajipan untuk membuat pinjaman yang patuh syariah dalam kalangan orang Melayu khasnya orang Islam masih lagi rendah.

Purata keseluruhan gelagat hidup bermewah bagi ketiga-tiga kaum adalah agak tinggi iaitu sebanyak 62.4 peratus. Secara purata, kaum India dan Melayu mempunyai tahap berhutang yang tinggi berbanding kaum Cina. Tahap tersebut juga telah melebihi tahap purata bayaran ansuran daripada pendapatan bulanan yang dilaporkan oleh BNM. Peruntukan yang besar daripada pendapatan bulanan untuk pembayaran hutang mampu memberi impak negatif kepada kestabilan kewangan responden. Kaum India mempunyai peratusan kesukaran yang tinggi dalam memenuhi keperluan asas berbanding kaum Melayu dan India. Kesimpulannya, didapati terdapat perbezaan gelagat berhutang antara kaum utama di Malaysia.

Penghargaan

Kajian ini telah dibiayai oleh Universiti Kebangsaan Malaysia di bawah kod projek TD-2014-008 (Pelestarian Ekonomi Melayu Islam).

Rujukan

- Adil Akhyar (2008) *Seronok yang membawa bencana: pengurusan hutang piutang dalam Islam*. Pustaka Azhar. Johor Bahru, Johor.
- Azrina Zainal Abidin, Tamat Sarmidi, Abu Hassan Shaari Md Nor (2013) Jurang pendapatan dan hutang isi rumah. (Tesis Sarjana). Universiti Kebangsaan Malaysia, Malaysia.
- Bank Negara Malaysia (2015) *Laporan kestabilan kewangan dan sistem pembayaran*. Available from: http://www.bnm.gov.my/files/publication/fsps/bm/2014/fs2014_buku.pdf.
- Bank Negara Malaysia (2014) *Laporan kestabilan kewangan dan sistem pembayaran*. Available from: http://www.bnm.gov.my/files/publication/fsps/bm/2013/fs2013_buku.pdf.
- Bank Negara Malaysia (2010) *Pertumbuhan dan perkembangan perbelanjaan pengguna di Malaysia*. Available from: www.bnm.gov.my/files/publication/ar/.../2010/cp01_001_rencana.pdf.
- Jabatan Insolvensi Malaysia (2013) Laporan tahunan BHEUU. Available from: <http://www.insolvensi.gov.my/ms/aboutus/resources/reports/539-2013-laporan-tahunan-bheuu>.
- Jasni @ Abu Suffyan (2014) Analisis ARDL penentu hutang isi rumah di Malaysia. (Tesis Master). Universiti Kebangsaan Malaysia, Malaysia.
- Khatijah Othman, Sapora Sipon (2014) The relationship of financial stress and religious coping from islamic perspective. *International Review of Management and Business Research* 3(1), 133-138.
- Maznita Mokhtar, Azman Ismail (2013) Shariah issues in managing household debt: the case of Malaysia (isu-isu shariah dalam pengurusan pinjaman seisi rumah: kes Malaysia). *Jurnal Pengurusan* 37, 63-76.
- Nazni Noordin, Zaherawati Zakaria, Mohd Zool Hilmie Mohamed Sawal, Kamarudin Ngah and Zaliha Hj Hussin (2012) Bankruptcy among young executives in Malaysia. *International Conference on Economics Marketing and Management* 28, 132-136.
- Norhana Endut, Toh Geok Hua (2009) Household debt in Malaysia. *BIS Papers No 46*, 107-116
- Peng S, Jia Y (2008) Credit cardholders: Distinguishing the good apples from the bad apples. *11th International Convention of the East Asian Economic Association*, pp.1-26.

- Roza Hazli Zakaria, Radiah Abdul Kader, Noor Ismawati Mohd Jaafar, Sabitha Marican (2012) Burgeoning household debt: An Islamic economic perspective. *Middle- East Journal of Scientific Research* 12 (9), 1182-1189.
- Siti Rahayu Hussin, Salin a Kassim, NurAien Jamal (2013) Credit card holders in Malaysia: Customer characteristics and credit card usage. *Journal of Economics and Management* 7 (1), 108 – 122.
- Worthington AC (2006) Debt as a source of financial stress in Australian households. *International Journal of Consumer Studies* 30 (1), 2-15.
- Yao R, Sharpe DL, Gorham EE (2011) An exploratory study of chinese Americans' debt ownership. *Journal of Family and Economic Issues* 32 (4), 600-611.
- Zafar U. Ahmed, Ishak Ismail, M. Sadiq Sohail, Ibrahim Tabsh, Hasbalaila Alias (2010) Malaysian consumers' credit card usage behavior. *Asia Pacific Journal of Marketing and Logistics* 22 (4), 528-544.
- Zuroni Md Jusoh, Lin LY (2012) Personal financial knowledge and attitude towards credit card practices among working adults in Malaysia. *International Journal of Business and Social Science* 3 (7), 176-185.